

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.
 Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
 Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, Gledališka stolba.
 Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim poteče koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

SLOVENSKI NAROD
 velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za četr leta	3 " 30 "
" jeden mesec	1 " 10 "
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec,	
30 kr. za četr leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za četr leta	4 " — "
" jeden mesec	1 " 40 "

Upravnštvo „Slov. Naroda“.

Clam-Martiničev predlog.

Naši česki bratje uživajo z nami Slovenci vred posebno prednost, da vsako znamenje njih životne moči silno razburja občutljivega soseda, nemškega liberalca. Že goli factum, da še obstojimo, da se nesmo že davno potopili v razburjenem valovji lakovnega germanstva, vznemirja razdražene živece naših rahlčutnih protivnikov. Kaj pa še le sedaj, ko je narodno gibanje mej nami pridobilo več intenzivnosti in ko se resno pripravljamo, da si osiguramo naroden obstanek postavnim načinom tudi za vso bodočnost! Politična nervoznost nasprotne stranke spominja se potem v pravo besnost in po vsem fakcijoznem časnikarstvu razlega se divji indijanski bojni krik proti predrznežu, kateri se upa ustavljal se neomejene hegemoniji nemških kulturonoscev. Srdita nejevolja teh Katonov razliva se sedaj v polnej meri nad ubogimi Čehi; bili so tako nesrečni, zameriti se v novič nemškim liberalcem s tremi predlogi, od

katerih se Riegerjev ozira na premembo deželnega volilnega reda, dva druga pa, Clam-Martiničev in Kvičalov na šolske razmere. Za denes hočemo se pečati le s predlogom grofa Clam-Martiničica. Odlični ta poslanec nasvetuje namreč resolucijo do vlade, naj se po srednjih šolah upelje pouk v drugem deželnem jeziku in sicer obligatorično za vse učence, one izimši, pri katerih stariši zahtevajo njih oproščenje od tega učnega predmeta.

„Wozu der Lärm?“ mora pač vsklikniti vsak nepristranski opazovalec, ako si bolj natančno ogleda nedolžni ta nasvet. Kajti gotovo je, da bode jednakana naredba koristi donašala le nemškemu življu. Kak trezno-misleči Nemec nam bode pritrdil, da so Nemci, omejeni le na svoj idiom, kako na slabem, ako jih primerjamo izobraženim Slovanom, kateri so poleg svojega maternega jezika tudi nemščine v govoru in pisavi popolnem zmožni. Naj se nemški šovinisti še tako zaničljivo rogojo slovanskemu jeziku, o česar blagoglasji in naravnej krasoti niti pojma nemajo — tega vendar ne morejo zanikati, da je znanje kakega slovanskega narečja danes v Avstriji že eminentna potreba. Čem bolj se razširja narodna zavest mej avstrijskimi Slovani, tem zmagonosneje prodira naš jezik v uradih in šolah, v javnem življenju, in tem manj prostora je v javnosti za onega Nemca, kateri je v polyglotnej državi omejen le na svojo „Kultursprache“. To je gola istina in temu naravnemu razvoju se ne more uspešno upirati nobena še tako silovita reakcija. Ako tedaj Nemci ne nameravajo iskat si javnih služeb le v nekaterih manjših alpinskih deželah s čisto nemškim prebivalstvom, bodojo pač morali nekoliko odjenjati od svoje navadne domišljavosti ter si priučiti kako slovansko narečje. Oziraje se sedaj na svoje praktične potrebe morali bi Nemci jako simpatično pozdravljati Clam-Martiničev predlog, kateri bi v prve vrsti koristil baš sinom nemškega naroda!

Ali kje bi našli toliko treznega mišenja pri fanatičnih faiseurjih nemškega javnega mnenja! Še ni stavljen Clam-Martiničev predlog v českem deželnem zboru, in — že ga obsoja slaboglasni koncert liberalno-temških novin kot drzen atentat na nemško rodost in na ustavo. Isti nemški krogi, kateri so tedaj, ko so imeli državno krmilo v svojej oblasti, z nogami gazili §. 19. državnih temeljnih zakonov, sklicujejo se sedaj proti Clam-Martiničevemu predlogu na isti paragraf. Krčevito se prijemajo izraza „obligatorisch“ ter glasno upijejo, da nasprotuje predlog jasnej določbi temeljnega zakona, katera prepoveduje pri pouku drugega deželnega jezika vsako nasilstvo, „die Anwendung eines Zwanges“. Pač je težko, ohraniti si hladno kri nasproti takemu političnemu farizejstvu! Še so nam v živem spominu oni sramotni prizori, ko se je moral Slovenec na svojej lastnej zemlji v realkah izkazovati s posebnim dovoljenjem staršev, ako je hotel učiti se materinščine, mej tem, ko sta bila tuja jezika, italijanščina in francoščina, zanj ipso facto obligatna. Takkat ni bilo slišati nobenega teh liberalnih Tartuffov, da bi obsojal barbarstvo, baš nasprotno: veselo so ploskali, ko se je to kruto postopanje od merodajne strani zagovarjalo po deželnih zborih! Sedaj pa kličejo na pomoč isti glasoviti §. 19, okoli katerega se suče žalostna zgodovina našega trpljenja. In vendar je povsem jasno, da ta predlog ne upelje nikakega nasilstva za kogar si bodi. Besedica „meritorisch“ nikakor ni odločilna, kajti znano je, da na naših srednjih šolah postane vsak prosti predmet (pri nas na pr. italijanščina ali francoščina) obligatoričen za vsakega, kateri se pričetkom šolskega leta vanj da upisati. Sicer pa se noben učenec ne sili k učenju drugega deželnega jezika, kajti vsak mora biti oproščen, kakor hitro njegovi starši to željo izjavijo. To tudi ni odvisno od samovolnosti ravnatelja ali profesorjev, temveč predlog

LISTEK.

Deželna razstava v realki.

(Dalje.)

V istej sobi, kjer so ženska ročna dela, nahajamo tudi druge proizvode hišne obrtni. G. Matej Pirec, trgovec v Kranji, razstavil je samo tako blago, ki se izdeluje doma: Štrene raznoboje hodnične preje, Savski in Besniški hodnik, pražno platne, domačo kotonino, domač pavolnat „gradl“, razne baže „štrahovca“, pisano blago, več kosov povojev in 80 kosov trakov različne širokosti in barve, male prte, barvana krila, plahte, domačo tiskano kotonino, vreče itd. Gg. Matej Ažman v Naklem in Matej Zupan na Breznici razne izdelke iz volne, Fr. Didič v Idriji sukno, kakeršno se izdeluje na Vojskem nad Idrijo, Škender Ličan v Ilirske Bistrici pa več vrst posebno trpežnega Notranjskega sukna.

V sosednej sobi pa prevladuje les. V tej stroki kazal se je posebno g. Mihael Pakič, trgovec v Ljubljani. Pri njem se dobi vse, kar je iz lesa in spada mej tako imenovano „suho robo“. Od male

cajnice in ličnega jerbasa, do velicih jerbasov in košev. Sita, reščeta, cedula, žlice, muhalniki, krožniki, škafi, pinje, brente, poljedelsko orodje itd.: vse je tu zastopano v izobilji.

V istej stroki postavil je g. Josip Ravherkar, obč. tajnik v Bohinjski Bistrici, na ogled proizvode Bohinjev: Čedno izdelane in za Bohinje potrebne coklje, krplice (Schneeschuhe), škafe različnih oblik, razne lesene žlice in Gorjuške kratkocevne pipe, katerim Nemci pravijo „nasenwärmer“. Tudi je razstavil Bohinjsko narodno nošo, nad 200 let staro.

Šola za lesno obrtnijo v Kočevji, osnovana po „Schulvereinu“, je tudi veliko razstavila, a skoro neverjetno je, da bi bili učenci sami vse to dogovorili, ker obstoji šola še le razmerno kratek čas. Mej učencu čitamo slovenska imena: Jaklič, Črne, Lozar, Križe, Mavrin, Andoljšek in celo pri imenu Ganslmayer pristavljeno je krstno ime „Janez“. Ta Kočevska šola kaže nam živo potrebo, da se tudi od slovenske strani kaj jednacega osnuje, da se tudi za „suho robo“ začne razvoj in napredek.

Gg. Anton Globočnik v Stražišči in Primož Hudovernik razstavila sta žime in svetovno znana

kranjska sita; Mally & Demberger v Tržiči raznovrstno obutev; Mellitzer, Kleinlercher & Comp. v Domžalah slamnike vsake vrste in barve.

G. Ivan Redinšek, tesarski mojster v Konstanjevici, 2 leseni verigi in zvezek 6 klujev, kateri predmeti imajo to posebnost, da je vse izrezljano iz jednega kosa lesa.

Gosp. Vaso Petričič, veletržec v Ljubljani, ki v svoji trgovini posebno ozir jemlje na izdelke domače obrtni, katerim je deloma še le on odprt pot v južne kraje in v inozemstvo, razpostavil je veliko zbirkovo vsakovrstnih krtač in glavnikov, s katerimi je jako živahen promet in mnogo trajnega zaslužka za naše ljudi.

Gospici Ivana Rantova in Pavlina Žnidaršičeva iz Prema bavite se mej drugim tudi z izdeki iz raznoboje volne in sta mnogo razstavile. Delo je prav lično in vsestransko dopada.

V tej sobi je tudi mnogo cvetličnih, umetno izdelanih šopkov, mej katerimi "naj bode tu mesta onemu gospice Antonije Kadivčeve, ki je sestavljen iz 370 raznovrstnih semén.

(Konec prih.)

sam poudarja ter varuje te pravice, in tedaj nikakor ne nasprotuje narodnemu pravu in temeljnemu zakonom.

Drugo pitanje pa je, zakaj se mi Slovani zanimamo za Clam-Martinčev predlog, dasi je stavljen, kakor smo dokazali, v nemškem interesu. Od krito rečemo, da tega ne storimo iz slovanskega, temveč iz svojega avstrijskega stališča. Avstrijska monarhija nema ljutejšega protivnika, nego je domači razpor, preprič mej lastnimi narodi. Brezno pa, katero dandanes še zeva mej avstrijskimi narodi, je zaradi tega tako globoko, ker naši Nemci v svojej oholi ošabnosti zanemarjajo, seznaniti se z jezikom svojih sosedov, osvedočiti se o njih kulturnem napredku. Nemci nas sovražijo, ker nas premalo poznajo — in baš iz tega uzroka smo uverjeni, da bode naše protivje izgubljalo veliko svoje ostrosti, kakor hitro se bode Nemcem v mešanih deželah ponuja prilika, od mladih nog sem seznavati se z narečjem svojih sodeželanov. Da je to vprašanje v istini eminentno avstrijsko, za to imamo klasično pričo, presvetlega vladarja samega. Ko je Nj. Veličanstvo presveti cesar v Ljubljanski gimnaziji izvedel, da se ogromna večina nemških učencev vendar le uči slovenski, odobril je to glasno ter je s posebno krepkim naglasom večkrat ponavljal: „Das ist sehr gut, so ist es recht“. Sklicevaje se na to cesarsko izjavo, o katerej iznajdljivi nasprotni listi molče, in oziraje se na dobrodejne nasledke, katere bode imel Clam-Martinčev predlog za avstrijsko državno idejo, nadejamo se tedaj, da bode kljubu naporu nemških intransigentov kmalu zadobil postavno veljavnost, ter se posnemal tudi po naših slovenskih deželah! —j.—

Otok Ischia,

pozorišče grozne katastrofe, spada mej najlepše otoka Sredozemskega morja in je tolik, kakor n. pr. Ljubljansko polje. Ischia ima namreč 30 kilometrov v obvodu, 24000 prebivalcev in pet malih mest, mej katerimi je Borgo d' Ischia glavno, Casamicciola pa vsed lepe lege, krasnega razgleda in izvrstnih toplic najlepše mesto; zato mu pravijo „La regina dei bagni.“ (kraljica toplic). Cassamicciola šteje nad 4000 prebivalcev, ima tako lepa poslopja in hotele. Zdaj pa je vse mesto razvalina. Zemlja na otoku je čudovito plodna, a tla so vulkanskega izvora in vulkanske sile imajo svoje glavno ognjišče v 783 metrov visokem hribu Epamo, iz katerega bruhajo zdaj pa zdaj na dan. Že l. 474 pred Kr. bili so prebivalci pregnani po potresih, ki so se ponavljali l. 92 p. Kr. in za cesarja Tita, Antonina Pija in Dioklecijana.

Zadnji potres je bil l. 1881 (3. dan marca), a ne močan, v nobeni primeri s sedanjim. Casamicciola je popolnem zrušena, vojašnica, v katerej so bili nastanjeni karabinjeri, se je podrla, vsi vojaki so mrtvi. V bolnici „Misericordia“ so podsute 4 sestre in 24 otrok. Mej potresom čulo se je nepopisljivo otlo tuljenje, veliki oblaki zatemnjevali so obzorje, in čulo se ni druga, nego bolestne vsklike, krik in izdihe ranjencev. Vse je hitelo k obali, kjer so bile ladije in čolni h krati prenapolnjeni.

Popis razmer na nesrečnem otoku ni mogoč. Samo jedna hiša v Casamiccioli stoji še po konci, skoro vse prebivalstvo je pokopano pod razvalinami, število mrtvih ceni se na 3000. Popolnem nemožno je, doznavati njih imena. Tudi v Serrari, Fontani, Lacci, Ameni in Foriji je škoda strahovita. 500 ranjencev prepeljali so v Napolj. Veliko gostov, Rimljjanov in Napolitancev, žensk in otrok je ubitih in mrtveci leže po ulicah. Oblasti delajo z vso energijo, da se zagrebó mrliči, ranjenci odpravijo v bolnice, preostali prebivalci pa dobe stanišča. V sledenju svrhu odredilo je ministerstvo, da se postavi 60 lesnih barak. Preplašenost in obupnost otočanov je nepopisljiva.

Iz mestnega zборa Ljubljanskega.

V Ljubljani 27. julija.

(Konec.)

Mestni odbornik g. Hribar utemeljuje svoj samostalni predlog, da bi se poslala glavnemu rav-

nateljstvu c. kr. južne železnice na Dunaj prošnja, naj upelje tour- in retour-karte, tri dni veljavne, z znižano ceno na progah: Celje-Ljubljana, Zagreb-Ljubljana, Ljubljana-Trst in Ljubljana-Reka. Predlagatelj prečita dotično prošnjo, katera se jednoglasno odobri.

Mestni odbornik g. dr. Derč vpraša župana, ali se je kaj storilo zoper pretečo nevarnost kolere, je li magistrat odredil, da se desinficirajo stranišča in kanali, ali se skrbi za dobro vedo, in ali se preiskuje stanovanja, kjer stanuje po več ljudij?

Gospod župan odgovarja, da je mestni magistrat z ozirom na veliko množico ljudij o 600letnici že meseca junija ukazal desinficiranje kanalov in stranišč in da se je mestnim organom naročilo, strogo paziti na vsako nesnažnost. Sploh pa da magistrat pričakuje nasvetov mestnega stalnega zdravstvenega sveta, ki se je o tej zadevi že posvetoval.

Dr. Bleiweis vitez Trsteniški prijavi kot član mestnega zdravstvenega sveta, da je isti včeraj storil potrebne sklepe v tej zadevi. V prvej vrsti je gledati na strogo desinficiranje in da neso stanovanja prenapolnena. Nasvetovalo se je tudi, prirediti poslopje za na koleri bolne, da bi se smeti takoj odvajale itd., o čemer vsem bode imel mestni zbor v kratkem priliko sklepati. Tudi se je razgovarjalo, bi li ne bilo umestno pri Gruberjevem kanalu napraviti zatvorno, da bi se Ljubljаницa skozi mesto zvišala in bi pokrila kanale, iz katerih puhti toliko gnijilobe in smradu. V prvej vrsti pa je zdaj treba strogega desinficiranja, konfiskovanja nezrelega sadja, tam pa, kjer so stanovanja prenapolnena, deložiranja.

G. dr. Mosche opozarja, da se v kratkem k velikim vajam zbere v Ljubljani veliko število vojakov, nad 6000 mož, in vpraša g. župana, bi li ne bilo umestno, dotične oblasti vprašati, se li pri pretečej nevarnosti priporoča nakopičiti na jednem kraji toliko množico ljudij?

Gospod župan odgovarja, da bode tej želji ustregel, kajti res je nevarno nakopičiti na jeden kraj toliko ljudij, ki bodo pri vajah mnogo trpeli, posebno o slabem vremenu.

Mestni odbornik g. Hribar nasvetuje, naj mestni magistrat ukrene, da se bodo odpadki živalij po ulicah sproti pobirali.

Mestni odbornik g. Žužek opozarja, da je v Krakovem neki hišni posestnik vso svojo hišo prezidal, napravil kanal v Ljubljancu in v ta namen cesto prekopal, ne da bi bil prosil pri mestnem magistratu dovoljenja. Stavbeni urad naj tako samovlastno zidanje in kopanje v prihodnje takoj ustavi.

Konečno vpraša še g. dr. Derč o dogodku v Švicariji, o čemer smo pa že poročali.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 31. julija.

Novoizvoljena deželna zborna snideta se v Gorici in Poreču v 16. dan avgusta. V nedeljo priobčila je uradna „Wr. Ztg.“ imenovanje deželnih glavarjev in namestnikov. Na Goriškem izročeno je vodstvo deželnega zboru poslancu grofu Coronini-ju, nadomestoval pa ga bode dr. Tonkli. Za Istro pa je imenovan deženim glavarjem poslanec dr. Fr. Vidulić, njega namestnikom pa dr. Andrej Amoroso. — Premembra zgodila se je le v osebi deželnega glavarja goriškega; to mesto je namreč dolgo vrsto let zavzimal državni poslanec Pajer pl. Monriva, odkar je bil grof Coronini, ki je bil že pred njim deželni glavar, voljen predsednikom državne zbornice.

Iz českega deželnega zboru volili so se naslednji poslanci v odsek za predposvetovanje Riegerjevega predloga o premembri volilnega reda. Iz veleposestva: Henrik Clam-Martinic, Müller, Karol Schwarzenberg, Fran Thun in Alfred Windischgrätz; iz mestne skupine: Herbst, Plener, Bareuther, Funke in Stibitz; iz skupine kmetskih občin: Rieger, Zeithammer, Koran, Nedoma in Toner. — Veliko število občin peticionira za odbitev prošenja za podporo gledaliških stavb. — Budgetna debata vršila se bode v četrtek, ali pa še le pondeljek. Kakor se čuje, se bode deželni zbor češki zaključil v 10. dan avgusta.

Iz Kotorja se poroča, da je 130 beguncev iz Ubli v Črnigori tjakaj dospelo, kateri so se dejali pod nadzorstvo vojaških sodišč. Mej njimi nahaja se tudi glavni vodja upornih Krivošijancev, pop Peter Samaržić.

V manje države.

Knez črnogorski pričakuje se po Ramazan-praznikih v Carigradu. Turška yacht bode šla ponj v Kotor. Knez bode stanoval v palači ob pitnih vodah na azijski strani. Pri njegovemu vzprejemu se bode ceremonijal jednako vršil kakor pri knezu bolgarskem. — Druga hči kneza Nikole, princesa Stana, podala se je s spremstvom in pribičnikom Petrovićem v Benetke, da povabi in pripelje knežjo udovo Darinko k ženitovanju sestre Zorke s princem Karageorgjevićem.

Prva lokomotiva srbskih državnih železnic dospela je v nedeljo v Paračin. V ta namen predile so se bile velike svečanosti; ob jednem so se odposlate zahvalnice kralju in komunikacijskemu ministru.

V Bukureštu razdirja se vest, da bode metropolit-primas Bukureški, kateri ima naslov prima Ogerske Valahije, proklamiran za patrijarha Rumunije.

V Parizu našli sta se v dvorani College Chartres dve s streličom napoljeni bombi z gorečimi luntami. Vsled tega so se zapodili širje gojenci. — Jako slovesno vršil se je v petek pogreb mestuega odbornika Dubois-a, kateri je bil ob mestne stroške pokopan. Udeležitev bila je ogromna in vršil se je mej drugim ginaljiv prizor, ki ne bode brez upliva na jedino republikancev. Poslanec Ranc povzel je namreč besedo, da se v vznesenih besedah poslovi od bivšega političnega nasprotnika. Omenja njega junaško vedenje mej zadnjo vojno, ko je bil dvakrat zajet, ter končuje vidno ganjen: „Tudi jaz bil sem njegov prijatelj, to veste Vi Clemenceau, in le z najgrenkejšo žalostjo v srcu zmorem izreči v imenu vseh republikancev devetega arrondissementa, brez razločka, Pavlu Dubois-u zadnji pozdrav“. Jedva je Ranc končal, že pristopi k njemu Clemenceau ter mu ves ginjen reče: „Hvalo Vam, Ranc. Nikdar ne pozabim, kar ste ravnokar rekli. Bodimo jedini! Ljubimo se zavoljo bodočnosti republike!“ To je bil jako ginaljiv prizor, ko sta se oba najimenitnejša politična nasprotnika objela na grobu vzajemnega prijatelja. „République Française“ se bavi s tem dogodkom, kojemu pripisuje važne nasledke, v obširnem članku.

Tudi Španija želi se pridružiti srednjeevropski trojni zvezi, kakor se poroča iz Pariza. Bivši španski predsednik ministerskega sveta Canovas del Castillo ima namreč ob svojem potovanju na Nemško in v Karlove Vari pri kabinetih v Berolinu in na Dunaji poižedovati, je li možno tudi Španijo vzprijeti v zvezo. To bi bila potem glavna podpora, da se spravijo v Španiji zopet konservativci, kojih vodja je Canovas, na krmilo. Ministerstvo Sagasta opira se v svojem demokratično-revolucionarnem značaju na dobro sporazumljenje s francoskimi somišljeniki; vendar pa je njegovo stališče omajano. Kralj Alfonzo se boji za obstanek monarhične vlade, ako prevlada politična smrť, kojo zastopa Sagasta; zato pa želi pridružiti se k monarhičnej srednjej Evropi. — Trdi se tudi, da se bode Turčija pridružila tej zvezi, ali vsaj močno se jej približala. Zasno je, da sultan to močno želi in pred nedavnim se je poročalo, da je železni kancelar v Carograd poslal bil pogoje, s katerimi naj bi se uresničila želja sultanova. Pričakuje se, da se bode Visoka Porta kmalu odločila.

Dopisi.

Iz Maribora 30. julija. [Izv. dop.] Na namig c. kr. namestnika barona Kübecka mestnim odbornikom je večina naših veliko-Nemcev in nemškutarjev opustila o prihodu Nj. Veličanstva cesarja razobešati nemških zastav. Tem bolj nas je žalil pogled na hišo uradnika c. kr. okrajnega glavarstva, kateri — mimogrede naj bodi omenjeno — hrepeni po odlikovanji, ker je imel nemško zastavo (schwarz-roth gold) razobešeno, in jo je (zakaj? ne vemo) še le čez nekoliko časa s štajersko zamenil. Morda se je vendar le domislil, da se to za c. kr. uradnika, posebno še za političnega, ne spodobi. Da bi Maribor brez Kübecka res drugo lice in svojo pravo mišljenje pokazal (kakor Ptuj), nam svedoči svečanost odkritja spomenika nadvojvode Ivana. Tedaj je vse mrgolelo nemških zastav; da, celo jedna pruska se je videla nad hišo kovača gosp. W. na Graškem trgu, kar je tudi „Südsteirische Post“ omenila.

Uredništvo „Marburgerice“, dasi ljubiteljice srak (belo-črni zastav), hoče s psovjanjem in zavijanjem

resnice, kar je na stotine ljudij videlo, z navadno prednostjo opovreči in ženo omenjenega gospoda (kakor bi moža niti ne bilo) s čenčami izgovarjati, da je barvar temu kriv, ker jo je napačno pretemno pobarval, tako da je le na videz bila belo-črna, prav za prav pa vender le belo-zelena. Mi zastave ravno tako kakor uredništva „Marburgerice“ nesmo z drobnogledom preiskavali, a tako opravičevanje se nam zdi tako neumno, da bržkone „Südsteirische Post“ to blebetanje ni niti odgovora vredno spoznala, ali pa je notico, katera je bila še le v drugej ali tretjej številki (tako dolgo je morala premišljevati „Marburgerica“) pozneje mej drugimi stvarmi celo pregledala, inače bi gotovo primernega odgovora ne bila dolžna ostala.

Iz Višnjegore 29. julija. [Izv. dop.] Slavnostni dnevi, ki so se vršili v beli Ljubljani, pokazali so, kako krepko postopajo drugod narodnjaki v lastni in v občni prid. Neznatne vasice odpošljale so svoja društva k sprejemu casarjevemu.

Vsaka večja vas ima že skoro svojo požarno stražo, le naše mestice še tega najpotrebnejšega zavoda — nema. Niti jednega društva nemamo, in vender bi bilo zadosti močij, da bi se to ali ono osnovati zamoglo, le volje in pa za občni prid uenih ljudij je malo.

Seveda je vsake reči začetek težak, a složno postopajne premaga vse zaprake. — Tako bi se tudi pri nas lahko osnovalo to ali ono društvo, ko bi složno živel in bi vsi imeli tako trdno voljo, kakor jo imajo nekateri. — Žalibog pa, da temu ni tako! Resnica je, da primanjkuje denarja; ali bi bila pa to morebiti sramota, ko bi se obrnili do dobrotnikov, kakor je naš presvitli cesar sam? Večim mestom je že podelila Njegova dobrotljiva roka podpore v to svrho, kakor je naša, in go-to bi tudi nam pripomogla! — Zatorej, meščanje, predramimo se vender že, postopajmo složno v prid in čast mesta. Potem se bo tudi naše mestice počasi povzdignilo, da ne bo — zadnje na Krajinskem. — In Vi, kateri živite v našem obližji, podajte nam bratsko roko, združimo se, da tudi nam napoči boljši dan. Z združenimi močmi postopajmo in ne zabimo reka: „Sloga jači, a nesloga tlači!“

In v to pomozi Bog, ter naša trdna volja.

—y—

Aus dem Kočeverland, vom Rinžeflus bis Kulpastrand 28. julija. [Izv. dop.] Učiteljska konferenca za Kočevski šolski okraj vršila se je v dan 26. t. m. K temu zborovanju snidli so se skoro vsi učitelji in učiteljice v Kočevji „in der volksküle“. Točno ob 9. uri pričel je g. nadzornik Franjo Spintre zborovanje s primernim ogovorom (bolje pozdravom) na obče priljubljenega c. kr. okr. glavarja g. Hočevarja in učiteljstvo. Potem se preide na dnevni red.

Dnevnega reda konference tu ne budem navajal, ampak le nekaj navadnega in nenavadnega hočem naznaniti.

No, referati so izvrstno izpali; dva referata sta se celo v slovenskem jeziku predavala. Kaj mislite, da je bilo to vsemu učiteljstvu po godu? Kaj še! Nekdo izmej učiteljev je bil, katerega je morda zeblo — in le ta se oglasi: „Zwei Referate sind schon verlesen worden, wir verstehen aber kein Wort davon.“ To je zlo, kaj ne? Posebno pa, ker gospod nadzornik ni blagovolil ukazati brzo referate „verdeutschen“. Ker torej gospod nadzornik tistem učitelju, ki se je bil oglasil, na njegovo izjavo nobenega odgovora ni dal, je pa nek učitelju mu po domače povedal: „wir verstehen aber beide Sprachen, deutsch und slovenisch.“ Gospod nadzornik je nadalje neke predloge stavil zaradi upeljave nekaterih šolskih knjig v našem okraji. Ti predlogi so se stavili v nemškem jeziku. A ker je taistega učitelja še vedno zeblo (ker se je tresel), pravi: „Wie können wir einen Beschluss fassen, da wir das Referat nicht verstehen?“ Na to gospod nadzornik odgovori: „Ich denke, dass man, da der Antrag in deutscher Sprache gestellt wird, darüber leicht einen Beschluss fassen kann.“ A to ni še vse. Gospodu učitelju iz Drage bi bilo po volji, da se za taisto šolo neka šolska knjiga upelje; kakšna, to gospod

učitelj sam najbolje ve. Zdaj pa ga gospod nadzornik zavrne z besedami: „Bleiben Sie bei der Sache, für die Schule in Suchen wird man kein besonderes Lehrbuch einführen.“ No, potem je dal ta učitelj vender jedenkrat mir. (Morda zato, ker ga ni več zeblo.) Okoli polujedne ure se je zborovanje sklenilo s trikratnimi „hoch“, katere so pa vender navdušeni „živio“ prevladali.

Na to se podamo k skupnemu obedu k „Prajerju“. Tam smo bili dobro postreženi. Tu so se vrstile napitnica za napitnico v slovenskem in nemškem jeziku. Pesni so se pa v zgolj slovenskem jeziku popevale. Le jedina napitnica: „Hoch soll er leben“ se je nemški popevala. A žalibog, glasov jim je primanjkovalo.

A od vsega tega, kako da smo se pri obedu kratkočasili, tisti gospod učitelj iz Drage ne ve nič, kajti ni ga bilo k nam; torej si mislimo, da se je šel hladit, ker mu je pozneje vroče postal.

Pričujoči.

Domače stvari.

— (Čudež v Trebiži.) Kako da so bila o slavnostnih dneh vsa živčna vlakna že tako puhli možjanov naših nasprotnikov v resnici zamaknjena samo v prouzročitev kacega velicega škandala, to sledi tudi iz tega, da jih je celo spomin zapustil; kajti v svojem jetičnem lističi zadnje sobote z vso resnobo kvasio s svojim vernim, da je v Trebiži presvitlega cesarja pozdravil na čelu mnogobrojne dnehnovščine Krški knezoškof Wierry, dasravno je pri nas, kot mejašem Koroške, znano vsakemu, da je Valentin Wierry, knezoškof Krški, ki je bil tudi našim zatiranim bratom prijazen, v Gospodu zaspal že dne 29. decembra 1880. leta. — To je morda tudi „deutsche Gründlichkeit“?

— (S Krškega) se nam piše v 29. dan t. m.: „V 171. štv. „Slov. Naroda“ omenjeni pisač, ki je tako hud nasprotnik Slovencev, ni pri tukajšnjem c. kr. okrajnej sodniji diurnist, ampak pisar pri tukajnjem c. kr. beležniku dru. pl. Gspenu, ob jednem pa najemuik gostilne v Stari vasi. Piše se pl. Reinhofer. Popisana epizoda vršila se je v krčmi Frana Arušeka na Vidmu, navzočna je bila soproga Elizabeta, mizar Pongrac in dopisnik. To objaviti bilo je potrebno, ker pri sodniji na Krškem ni nobenega, tudi pisača ne, ki bi zasramoval naš narod in naša narodna prizadevanja“.

— (Umrli) je Vinko Dečko, bogoslovec I. leta v Zagrebu, doma pri svojih roditeljih v Sredisci na Štajerskem.

— (Matica Hrvatska) imela je preteklo nedeljo svoj letni občni zbor, katerega se je udeležilo mnogo članov in sodelavcev. Društvo broji že 5 500 članov.

— (Izpit babic.) Včeraj vršile so se skušnje za babice, katere so se šolale v nemškem jeziku. Izprashane bile so štiri; jedna, rojena Slovenka iz Celja, prestala je skušnjo s prav dobrim uspehom, ostale tri povoljno. Kranjc ni bilo menjimi, kajti rodom so iz Dunajskega Novega mesta, iz Gradca, iz Dubrovnika in Celja. Iz tega se pač razvidi, da je vsakoletni tečaj z nemškim učnim jezikom odveč, ker se morajo kranjske štipendije odajati tudi Nemkam, ki večinoma ne ostanejo v deželi. Profesor porodoslovja, c. kr. vladni svetnik Valenta, priporočal je že c. kr. vladu, naj bi se le vsako drugo leto poučevalo babice v nemškem jeziku, a c. kr. vlada se tega nasveta ni poprijela, kar se bo pa vender le zgoditi moral, ker bode za nemški tečaj manjkalo kranjskih učenk.

— (Sirotinske ustanove.) Pričetkom prihodnjega šolskega leta 1883/4 se bodo oddale nekatere deželne sirotinske ustanove za sprejem dečkov in deklic v sirotišnico, slučajno se bodo nekaterim sirotam podelite ustanove na roko. — Do takih ustanov imajo pravico jedino le otroci z domovinsko pravico na Kranjskem, ki z ubožnim in rojstnim listom in z zdravniškim spričalom dokažejo svojo starost (užitek ustanove se more pričeti po 6. letu in trajati do končanega 15. leta), popolno ubožnost, telesno in duševno sposobnost za šolski pouk, in da so brez očeta ali matere, ali brez

obe. Dotične prošnje naj se oddajo na deželi pri c. kr. okrajnem glavarstvu, v Ljubljani pa pri mestni gosposki, da jih ta izroči do 20. avgusta deželnemu odboru. —

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Lima 31. julija. Avstro-egerski glavni konzul Krüger umrl.

Nyiregyhaza 31. julija. Po repliki privatnega tožitelja Szalaya in po dupliku zgovornika Eötvös-a zaključil je predsednik obravnavo izjavlja: Razsodba se proglaši v petek ob 11. uri dopoludne.

Milan 31. julija. Kralj se je odpeljal v Neapolj.

Neapolj 31. julija. Število mrtvih na otoku Ischia je okoli 4000, od teh v Forio 300, Lacco 1000, Casamicciola 2500—3000.

Neapolj 31. julija. Neprestani dež ovira rešilna prizadevanja. Tukajšnja borsa ostane povodom katastrofe za nekaj časa zaprta.

London 31. julija. Spodnja zbornica zavrgla je Northcotov predlog zastran Sueškega kanala z 282 proti 183 glasom ter vzprijevala Norwoodov amendement brez glasovanja. Parlamenti neso glasovali. Iz Capstadt-a se poroča: Na krovu ladije „Kinfauns Castle“ bil je pasažir, o katerem se domneva, da je James Carey, znani ovdah v Dublinskej pravdi, ustreljen po drugem pasažirji z imenom O' Donnel.

Vabilo.

Viribus unitis! To gaslo naj bo tudi naše gaslo, ne samo v duševnem boji za pravice in čast našega naroda, ampak tudi v gospodarskih zadevah. Mnogo žrtev je že stalo osnovanje prvega „Narodnega doma“ v Rudolfovem, katerega so naši domoljubi začeli zidati v veseli nadi, da bodo to poslopje središče družbenega življenja vseh dolenskih domoljubov.

Vsled nesrečnega razpora se je to velikansko delo ustavilo. Namesto da bi bilo to poslopje kinč mesta in ponos narodne stranke, ga imenujejo nasprotniki razvalino, ter v javnih listih zasmehujejo vso narodno stranko, katerej očitajo, da ni sposobna za to velikansko podjetje. Zatorej dokažimo z dejaniem, da to očitanje ni opravičeno. Dokler to četo delo spi, res ne donaša za poslopje porabljeni, kot narodna žrtev nabrani denar nobenih dohodkov, ter zahteva brezuspešnih novih žrtev. Ako se pa delo dovrši, ne bodo se samo dozdanja bremena odpravila, ampak udeleženci bodo si po malih dneskih prihranili glavnico, ki bo donašala lepe obresti. V Rudolfovem je malo stanovanj, ki bi imela tako svtih, visokih in zdravih prostorov. Primeroma k drugim hišam bi to poslopje, kadar bo dozidano, neslo vsako leto najmanje 1200 gld., in ker je kot novo poslopje še 12 let po dozidanji hišnega davka prosto in v tem času tudi ne bo treba popravil, sme se računati, da bo čisti letni dohodek znašal prvih 12 let blizu 1200 gld. in pozneje najmanje 900 gld. in vrednost poslopja 18.000 do 24.000 gld. Za poplačilo vsega dolga in za dozidanje pa se potrebuje le 14.000 do 15.000 gld.

Nacin,

po katerem se ta svota nabere, je ta-le, da se osnuje delniško društvo s 300 delnicami po 50 gld. Ker ni treba celo delnico precej plačati, ampak se bode v prvih treh mesecih to je do ustanovitve, le 15 gld. od delnice torej 5 gld. na mesec plačevalo, je vsakemu mogoče udeležiti se tega podjetja, katero bo neslo vsakemu delničarju po 3—4 gld. od 50 gld., torej po 6—8 odstotkov. Ostanek se bode potem ali v mesecih obrokih plačevali, ali pa se bodo namesto denarja sprejeli gotove terjatve. To društvo ni v zvezi z nobenim drugim društvom in ono bodo stalo pod strogim uradnim nadzorstvom glede sklepanja in ravnanja z delniškim denarjem.

Po dozidanji „Narodnega doma“ bo ta družba bavila se z raznimi napravami za olješavo mesta — dolenske metropole, — če se odobri nasvet, da se sme tekom let glavnica povikšati.

Posebno zdaj je važno, da se ta družba ustanovi, ker je upanje opravičeno, da dobi mesto garnizijo, katera ne bi dolgo ostala v mestu, če bi manjkalo pripravnih stanovanj za častnike.

Komur je tedaj mar za blagor mesta, za čast naroda in za gospodarstveni napredok, naj si naroči jedno ali več delnic, ter naj se udeleži 4. avgusta t. l. ob 6. zvečer občnega zbora delničarjev v gostilni gospe Roze Bruner.

Naročila sprejema g. Fran Perko v Rudolfovem.
Začasni odbor.

Darila za „Národní Dom“.

Prenesek	9725 gld. 73 kr.
Ravnikar Franc v Ljubljani	5 " — "
Šumi Franc v Ljubljani	2 " — "
Kazimir Jelušić, zastopnik banke „Slavije“ v Kastvi	— 43 "
Ribnica $13 \times 13 \times 13 = 1/13$ 10.	1 " 69 "
Neimenovana na Dunaju	10 " — "
Ivan Berbuč, c. kr. profesor v Gorici	3 " — "
Anton V. Toman, upokojeni učitelj v Gorici	1 " 80 "
Iz pušic v gostilnah:	
Pri Matiji na Rožniku	1 gld. 40 kr.
Pri Matjanu v Gornjem Šiški	2 " 80 "
Pri Andreju Vodniku v Spodnji Šiški	— 23 "
Pri Kankretu	1 " 08 "
Pri Ančniku v Spodnji Šiški	6 " 20 "
Vkupe	11 " 71 "
Anton Rogač, kurat v Katinari	2 " — "
Iz Sarajeva:	
Fran Oblak, računski svetnik	2 gld. — kr.
Janko Pogorelec, računski oficijal	1 " — "
Vkupe	3 " — "
Franc Kovačič, zastopnik banke „Slavije“ v Zagorju na Notranjskem	— 92 "
Andrej Razlag, zastopnik banke „Slavije“ v Brežicah	3 " — "
Miha Ferjan, zastopnik banke „Slavije“ v Mariboru	1 " 39 "
Iz pušice v prodajalnici Slavoja Jenko v Podgradu	— 24 "
Peter Bajš v Dvoru	1 " 97 "
Franjo Kogej v Postojini	2 " 78 "
Zastopniki banke „Slavije“:	
Matija Wutti na Vočilu na Koroškem	— gld. 37 kr.
Anton Uršič v Št. Vidu nad Vipavo	— 84 "
Josip Mohar v Dolenji Vasi	5 " 20 "
Vkupe	6 " 41 "
V kavarni „Evropa“ o prihodu Nj. Velikanstva nabranih	8 " 70 "
Vkupe	9792 gld. 17 kr.

Umrli so v Ljubljani:

25. julija: Aleksander Spelak, železniški uradnik, 33 let, Sv. Petra cesta št. 53, za jetiko.
26. julija: Anton Tomšič, kaznjenc, 28 let, Ulice na Grad št. 12, za tuberkulozo v črevesu. — Jožef Milčinski, davkarjev sin, 20 let, Emonška cesta št. 4, za jetiko. — Reza Jerin, učiteljeva žena, 60 let, Florijanske ulice št. 13, za plučnim emphysemom. — Alojzij Gril, sodarjev sin, 19 let, Krakovske ulice št. 5, za jetiko.

V deželnej bolnici:

25. julija: Meta Berušak, gostija, 75 l., za plevritičnim ekssudatom
26. julija: Ivan Pipan, dñinar, 30 l., za oedemom v možanjih.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močrina v mm.
25. julij	7. zjutraj	735-31 mm.	+ 12-6°C	brevz.	megl.	0-00 mm.
26. julij	2. pop.	733-48 mm.	+ 23-0°C	sl. bur.	d. jas.	"
26. julij	9. zvečer	733-74 mm.	+ 18-0°C	brevz.	jas.	dežja.

Vreme je bilo vztrajno lepo.
Srednja temperaturna + 17-9°, za 1-7° pod normalom.

Dunajska borba

dné 31. julija.

(Izvirno teleografično poročilo.)

Papirna renta	78 gld. 80 kr.
Srebrna renta	79 " 55 "
Zlata renta	99 " 35 "
5% marena renta	93 " 50 "
Akcije narodne banke	838 " — "
Kreditne akcije	293 " 20 "
London	119 " 90 "
Srebro	— " — "
Napol.	9 " 50 "
C. kr. cekini	5 " 66 "
Nemške marke	58 " 45 "
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 120 " 50 "
Državne srečke iz l. 1864.	100 " 170 " — "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	99 " 40 "
Ogrska zlata renta 6%	119 " 85 "
papirna renta 5%	88 " 60 "
papirna renta 5%	87 " 65 "

Izdajatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

5% štajerske zemljije, odvez. oblig..	103	—	"
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	114	75 "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	—	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	107	80	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	50	"
Kreditne srečke	100 gld.	171	75 "
Rudolfove srečke	10 " 20	50	"
Akcije anglo-avstr. banke	120 " 108	75	"
Trammway-društ. velj. 170 gld. a. v.	220 " 75	75	"

Poslano.

(4-22)

Naznanilo.

Uzrok, da obeta letošnja vinska letina posebno obilnost, primora me, ceno vina v velikej zalogi in pravega dolenjca proti večej kupčiji in proti pošiljatvi lastne posode znatno znižati.

Ponudim torej novo vino po 7/4, 8 do 9 gld., staro vino po 13 do 14 gld. hektoliter, rumeno ali rudeče. Vinski ocet ali jesih po 12 gld. hektoliter.

K obilnim naročbam se priporoča

A. Cvenkelj

(486-4) v Sevnici (Lichtenwald), Štajersko.

Št. 10.588.

(507-2)

Natečaj.

Na tukajšnjem c. kr. vélíkej realki izpraznjeno je mesto šolskega sluge, ob jednem laboranta, s katerim mestom je spojena letna plača 350 gld. in stanarina letnih 80 gld.

Za to mesto razpisuje se natečaj do 20. avgusta t. l.

Prosilci naj svoje prošnje z dokazi o dozdanjem poslovanji, telesnem zdravji, znanji slovenskega in nemškega jezika v besedi in pismu uložé do zgoraj določenega dneva pri podpisanim magistratu.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 23. julija 1883.

Župan: Grasselli.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodeci,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabih želodec, smrdeto zapo, nafihenje, kislo podiranje, ščipanje, katar v želodeci, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnus in bijuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodeca), zoper krč v želodeci, preobloženje želodeca z jedjo ali pičajo, črve, zoper bolezni na vranci, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajskoj cesti; lekarna Josip Sloboda, na Prešernovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celji: lekar J. Kupferschmied. V Kranj: lekar Drag. Savnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radovljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Črnomlji: lekar Ivan Blažek. V Skofje Loka: lekar Karol Fabiani.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenico vtisnene besede: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodniško spravljeno varstveno znamenje. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nemajo teh znakov istinitosti, naj se zavrejo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučaji takoj nazujo, da bodo sodniški kaznovani izdelovalci in prodajalci.

(148-99)

Ptujska

gostilna „pri črnem orlu“,

zdavnja dobro znana, s c. kr. poštnim in telegrafiskim uradom v poslopiji, ležeča sredi mesta poleg c. kr. uradov in parka, z razgledom na cesar Josipov spominek, priporoča vsej p. n. gospodi, potupočim trgovcem in turistom zelo prilične sobe ter svojo posebno dobro restavracijo, kjer se točijo izvrstna domaća vina in Reininghaus-ovo dvojno marčno pivo, vse jako po cen.

Vozovi na vse strani dobé se v hiši.

Z odličnim spoštovanjem

Emil Vouk,
gostilne reditelj.

(503-3)

Tujiči:

30. julij.

Pri Sionu: Marian z Dunajem, — Mavrojini iz Trsta, — Riba z Dunaja, — Bascon iz Goričke, — Hostov,ky, Wohlfart z Dunaja, — Gaettner iz Trsta, — Dragolović z Dunaja, — Jeraj iz Zagreba, — Murin, dr. Schonka z Dunaja.

Najbolje ter najceneje naročajo se

priznano dobre ročne mlatilnice, slamoreznic, vinske tlačilnice ter vsi drugi kmetijski stroji

za točno plačilo in tudi na obroke

v najstarejšej tukajšnjej ter po vsem Kranjskem najbolj poznatej zalogi

pri A. Debevc-u v Ljubljani,

Marije Terezije cesta št. 10, pritlično.

(508-4)

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.